

SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA INŠPEKTORÁT ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA BRATISLAVA

Jeséniova 17, 83101 Bratislava

Číslo spisu

10105/36/2021-46138/2021

Bratislava

03. 12. 2021

ROZHODNUTIE

Popis konania / Účastníci konania

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava (ďalej len „inšpekcia“), ako príslušný orgán štátnej správy vo veciach v oblasti prevencie a manažmentu introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov podľa § 7 ods. 1 písm. b) a § 9 písm. c) a písm. d) zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 150/2019 Z. z.“) a podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov účastníkovi konania:

FANCAR s.r.o., Trnavská cesta 51, 821 01 Bratislava, IČO: 31389066

Výrok

I. ukladá pokutu

podľa ustanovenia § 21 ods. 1 písm. b) zákona č. 150/2019 Z. z. vo výške 500,- eur, slovom päťsto eur za:

- porušenie ustanovenie § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. tým, že na parcele č. 15272/31, k. ú. Ružinov neodstraňoval invázy nepôvodný druh pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*) – 3 ks dospelých jedincov a väčšieho počtu výmladkov vo výške cca 20 cm.

Pokutu je potrebné zaplatiť podľa § 47 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov a § 21 ods. 9 zákona č. 150/2019 Z. z. do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia na účet: SK 09 8180 0000 0070 0021 4051, swiftová adresa banky: SPSRSKBA, konštantný symbol: 1118, špecifický symbol: 31389066, variabilný symbol: 8391101221. Názov a adresa príjemcu prevodu: Environmentálny fond, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava.

II. nariaduje

podľa ustanovení § 21 ods. 8 zákona č. 150/2019 Z. z. v nadväznosti na § 16 ods. 15 zákona č. 150/2019 Z. z. vykonať opatrenia na zabezpečenie plnenia povinnosti vyplývajúcej z § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. tým, že:

- odstráni predpísaným spôsobom v termíne do 31.08.2022, a následne bude pravidelne odstraňovať aj po vzídení nových jedincov invázy drevenú pajaseň žliazkatú (*Ailanthus altissima*) z parcely č. 15272/31, k. ú. Ružinov. Odstraňovanie invázných nepôvodných druhov sa musí vykonávať podľa vyhlášky č. 450/2019 Z. z. ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov (ďalej len „vyhláška č. 450/2019 Z. z.“).

Odôvodnenie

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, odbor inšpekcie biologickej bezpečnosti (ďalej len „SIŽP – IŽP BA – OIBB“) vykonala na základe vlastných zistení dňa 23.07.2021 štátny dozor na parcele 15272/31, k. ú. Ružinov (ďalej len „parcela“), ktorej nájomcom je FANCAR s.r.o., Trnavská cesta 51, 821 01 Bratislava (ďalej len „FANCAR“ alebo „kontrolovaná osoba“), zameraný na dodržiavanie ustanovení zákona č. 150/2019 Z. z. a vyhlášky č. 450/2019 Z. z..

Vykonaným štátnym dozorom a vizuálnou ohliadkou parcely, SIŽP – IŽP BA – OIBB zistila, že kontrolovaná osoba konala v rozpore s § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. tým, že na parcele neodstraňovala inváziu drevinu pajaseň – 3 ks dospelých jedincov a väčšieho počtu výmladkov vo výške cca 20 cm.

V zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. vlastníci alebo správcovia pozemku sú povinní za podmienok a spôsobom, ktoré ustanoví ministerstvo vykonávacím predpisom, odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie okrem druhov podľa odsekov 3 a 4 a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu; ak je pozemok v užívaní inej osoby, ako je vlastník alebo správca pozemku, tieto povinnosti má užívateľ pozemku.

Pajaseň je zapísaný v zozname invázičných nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy Únie vydaný vykonávacím nariadením Komisie (EÚ) č. 1141/2016 z 13.07.2016, ktorým sa prijíma zoznam invázičných nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 v platnom znení.

Na mieste výkonu štátneho dozoru sa do Záznamu o zistených skutočnostiach RZ č. 8127/36/2021-27507/2021 zo dňa 23.07.2021 (ďalej len záznam o zistených skutočnostiach“) vyjadril prítomný za kontrolovanú osobu Tomáš Pilárik, ktorý uviedol: „Dreviny orezávame v nevyhnutnom prípade, nové stromy, kt. rastú z koreňovej sústavy likvidujeme kosením trávnatého porastu.“

Dňa 23.08.2021 bol vypracovaný Protokol o vykonaní štátneho dozoru č. 36/013/21/ID-P, č. konania: 8127/36/2021-31122/2021 (ďalej len „protokol“), ktorého prílohou je záznam o zistených skutočnostiach a ktorý bol kontrolovanej osobe zaslaný na oboznámenie sa, elektronicky prostredníctvom schránky ÚPVS dňa 23.08.2021 a to Oboznámením s protokolom č. 8127/36/2021-31154 zo dňa 23.08.2021. Dňa 24.08.2021 bol kontrolovanej osobe protokol doručený elektronicky prostredníctvom schránky ÚPVS, pričom bola určená lehota 7 pracovných dní na vyjadrenie sa ku zisteniam štátneho dozoru.

Ku zisteniam štátneho dozoru sa kontrolovaná osoba nevyjadrila.

Dňa 13.09.2021 inšpekcia elektronicky prostredníctvom schránky ÚPVS skončila s kontrolovanou osobou štátny dozor Oznámením o skončení štátneho dozoru č. 8127/36/2021-33814/2021 zo dňa 10.09.2021.

Odstraňovanie invázičných nepôvodných druhov rastlín sa musí uskutočňovať v súlade s vyhláškou č. 450/2019 Z. z.. Podmienky a spôsoby odstraňovania invázičných nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy Európskej únie a invázičných nepôvodných druhov rastlín vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky sú uvedené v Prílohe č. 2 k vyhláške č. 450/2019 Z. z.. Nesprávne zvolené postupy pri odstraňovaní invázičných druhov napomáhajú ich nekontrolovanému šíreniu, a tým potláčajú pôvodnú vegetáciu.

Pre pajaseň je povolený len chemický spôsob odstraňovania. Pajaseň žliazkatý sa rozmnožuje generatívne aj vegetatívne a je to dvojklíčnolistová trvácna drevina.

Pri vzrastlých jedincoch drevín je vhodné použiť injekčnú metódu, pri ktorej sa aplikuje koncentrovaný herbicíd priamo do navŕtaných otvorov alebo zásekov do stonky alebo kmeňa stojaceho stromu, bez jeho likvidácie. Herbicíd sa dávkuje v množstve 2 ml koncentrovaného herbicídu na jeden navŕtaný otvor alebo zásek. Počet navŕtaných otvorov alebo zásekov je závislý od hrúbky kmeňa – 1 navŕtaný otvor/zásek na každých 7,5 cm obvodu. Záseky a navŕtané otvory je potrebné urobiť pravidelne po celom obvode kmeňa. Termín aplikácie je v čase vegetácie, kým sú rastliny olistené, za suchého počasia, kedy sa herbicíd po aplikácii rýchlo vstrebáva do dreva. Likvidované jedince sa odstraňujú až po úplnom odumretí, zvyčajne po dvoch rokoch od aplikácie na predchádzanie koreňovej výmladnosti predčasným odstránením nadzemnej biomasy. Pri možnom ohrození zdravia alebo života človeka, alebo reálnej hrozby vzniku škody na majetku vplyvom pádu suchých konárov alebo kmeňov ešte neodumretých jedincov sa

odporúča primerane odľahčiť korunu orezom časti konárov alebo odrezaním kmeňa pri dodržaní bezpečnostných predpisov. Následne je nevyhnutné vykonať zásahy injekčnou metódou do koreňových výmladkov.

Pri chemickom spôsobe odstraňovania sa musia dodržiavať ustanovenia osobitného predpisu. Osobitným predpisom je Vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky č. 488/2011 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zásadách a opatreniach na ochranu zdravia ľudí, zdrojov pitnej vody, včiel, zveri, vodných a iných necieľových organizmov, životného prostredia a osobitných oblastí pri používaní prípravkov na ochranu rastlín.

Odstraňovanie invázných nepôvodných druhov rastlín zahŕňa aj nakladanie s biomasou z takto odstránených rastlín, a preto je potrebné zvoliť spôsoby nakladania s biomasou podľa Prílohy č. 3 k vyhláške č. 450/2019 Z. z..

Inšpekcia oznámila účastníkovi konania začatie správneho konania o správnom delikte a vo veci nariadenia opatrení v súlade s § 18 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov, § 21 ods. 1 písm. b) zákona č. 150/2019 Z. z. a § 21 ods. 8 zákona č. 150/2019 Z. z. Oznamením o začatí správneho konania o správnom delikte a o nariadení opatrení na nápravu č. 10105/36/2021-40802/2021 zo dňa 27.10.2021 (ďalej len „oznámenie“), ktoré bolo doručené účastníkovi konania dňa 02.11.2021, prostredníctvom elektronickej schránky ÚPVS.

V súlade s § 33 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov inšpekcia dala účastníkovi konania možnosť pred vydaním rozhodnutia oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia nahliadnutím do administratívneho spisu, v sídle inšpekcie v lehote do 15 dní odo dňa doručenia oznámenia a v rovnakom čase mal účastník konania možnosť písomne sa vyjadriť k podkladom rozhodnutia a k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie, resp. predložiť ďalšie dôkazové materiály, ktoré by mohli objasniť zistenie skutkovej podstaty veci.

Pretože inšpekcia mala všetky podklady, ktoré poskytovali dostatočný podklad pre spoľahlivé posúdenie veci, nenariadila podľa § 21 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov ústne pojednávanie.

K oznámeniu sa účastník konania v stanovenej lehote vyjadril listom zo dňa 08.11.2021: „10105/36/2021-40802/2021“, s prílohami: Rozhodnutie Mestskej časti Bratislava – Ružinov, Č. RŽPAVPS 2004/19496/LFE zo dňa 11.10.2004 o súhlase na výrub aj pajaseňa žliazkatého (*Ailanthus altissima*) a fotodokumentáciu (ďalej len „vyjadrenie“). Kontrolovaná osoba vo svojom vyjadrení uviedla, že v roku 2004 pri prestavbe areálu na predajno – servisné stredisko vozidiel museli požiadať Mestskú časť Bratislava - Ružinov o povolenie na výrub drevín, vrátane 1 ks pajaseňa žliazkatého.

Vo vyjadrení je uvedené, že nikto zo spoločnosti FANCAR nie je odborníkom na invazívne dreviny a „kroky, ktoré robíme pri údržbe areálu sú správne a dostatočné“.

Účastník konania vo svojom vyjadrení tiež uvádza, že „Táto drevina rastie všade v našom okolí, dokonca aj v záhonoch okolo Klientskeho centra Ministerstva vnútra a nikde sme nepostrehli nejaké rázne kroky na likvidáciu. Taktiež nám nie je známe, že došlo k zmene legislatívy a spoločensky hodnotný druh bol zmenený na invazívny.“

Kontrolovaná osoba tiež uvádza, že po upozornení zamestnancov vykonávajúcich štátny dozor, pristúpili k radikálnemu kroku a všetky výmladky postriekli prostriedkom Clinic.

V závere vyjadrenia je uvedené, že „v tomto smere chýba väčšia osвета a usmernenie vlastníkov pozemkov zo strany kompetentných orgánov, keďže väčšina vlastníkov pozemkov nemá odborné vedomosti v tomto smere“.

Stanovisko inšpekcie:

V Zmluve o nájme pozemku v bode 1 Čl. VII Práva a povinnosti nájomcu je uvedené, že nájomca sa zaväzuje v súvislosti s predmetom nájmu plniť povinnosti, ktoré vyplývajú zo všeobecne záväzných právnych predpisov, na úseku dodržiavania ochrany životného prostredia. Na základe povinností uvedených v nájomnej zmluve je povinnosťou nájomcu sledovať legislatívu, do ktorej v tomto prípade patrí zákon č. 150/2019 Z. z..

V zmysle § 14 ods. 1 zákona č. 150/2019 Z. z. úlohou obce, v prípade hlavného mesta SR Bratislavy vykonávajú pôsobnosť obce jednotlivé mestské časti, v oblasti prevencie a manažmentu introdukcie a šírenia invázných

nepôvodných druhov je upozorňovať vlastníkov/správcov/užívateľov pozemkov na miesta výskytu invázných nepôvodných druhov a na ich povinnosti podľa § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z.. Obce upozornenia zverejňujú na svojom webovom sídle, úradnej tabuli alebo iným v mieste obvyklým spôsobom.

Iné miesta výskytu pajaseňa žliazkatého uvedené vo vyjadrení neboli predmetom výkonu štátneho dozoru.

Inšpekcia berie na vedomie, že kontrolovaná pristúpila k odstraňovaniu výmladkov inváznej dreviny pajaseňa žliazkatého.

Kontrolovaná osoba ako vlastník, správca alebo užívateľ pozemku je povinná za podmienok a spôsobom, ktoré ustanoví ministerstvo vykonávacím predpisom, odstraňovať zo všetkých svojich pozemkov invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie a starať sa o pozemky tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu.

Kontrolovaná osoba je povinná predložiť inšpekcii písomnú správu o splnení opatrení podľa § 16 ods. 18 zákona č. 150/2019 Z. z. do desiatich pracovných dní od ich vykonania, a to listinne na adresu Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava, Jeséniova 17, 831 01 Bratislava alebo elektronicky prostredníctvom schránky ÚPVS.

Protiprávne konanie právnickej osoby možno podľa § 21 ods. 3 zákona č. 150/2019 Z. z. postihnúť uložením pokuty až do výšky 15 000 eur. Inšpekcia zhodnotila všetky dôkazy zistené počas výkonu štátneho dozoru ako aj závažnosť a rozsah protiprávneho konania a okolností, ktoré viedli k protiprávnemu konaniu a zohľadnila ich vo výške pokuty. Výška pokuty ukladanej vo výroku tohto rozhodnutia zodpovedá závažnosti a rozsahu protiprávneho konania.

Poučenie

Proti tomuto rozhodnutiu podľa § 53 a § 54 zákona č. 71/1976 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov možno podať na Slovenskú inšpekciu životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia Bratislava odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia účastníkovi konania. Ak toto rozhodnutie po vyčerpaní prípustných riadnych opravných prostriedkov nadobudne právoplatnosť, jeho zákonnosť môže byť preskúmaná súdom.

Bc. Ing. Vladimír Poljak
riaditeľ

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00156906 Suffix: 10001

Doručuje sa

FANCAR s.r.o., Trnavská cesta 51, 82101 Bratislava, Slovenská republika

Na vedomie

po nadobudnutí právoplatnosti:

1. Ministerstvo životného prostredia, Sekcia ochrany prírody a biodiverzity, Odbor ochrany biodiverzity a krajiny, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
2. Environmentálny fond, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava
3. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Tajovského 28B, 974 01 Banská Bystrica